

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ "СТЕФАН КАРАДЖА" ГР. ЕЛХОВО
ул."Ангел Вълев" № 39, тел. 0478 88292, 88291, 88293, e-mail: pg_sk@abv.bg

---

УТВЪРЖДАВАМ:
инж. СНЕЖАНА ВРЪЦОВА
Директор на ПГ „Стефан Караджа” гр.Елхово

ПРОГРАМА

за превенция на ранното напускане на училище
учебна 2020/2021 г.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на Педагогическия съвет
(Протокол № / 11 .09.2020г.) и е утвърдена със Заповед на директора на училището

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Ямбол съобразно спецификата и конкретните условия в ПГ „Стефан Караджа“ гр. Елхово

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

I. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През уч. 2019/ 2020 година в ПГ „Стефан Караджа“ гр. Елхово в дневна форма са обучавани 235 ученици.

За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва: 3227 брой отсъствия по неуважителни причини.

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:

- здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
  - семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
  - за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.
2. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:
- *Нежелание на ученика да учи*
  - *По-голямата част от отсъстващите ученици са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.*
  - *Липса на родителски контрол*

Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами. Не на последно място е и обстоятелството, че ученици от гимназиален етап са от други населени места, което на практика означава, че спрямо тях не се упражнява системен родителски контрол.

• *Наличие на социални фактори*

Част от учениците работят, за да си осигуряват средства.

• *Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище*

Училището не разполага с обратна информация колко реално са родителите със спрени помощи за деца, въпреки коректно ежемесечно подаваните справки в Дирекция „Социално подпомагане“.

• *Неефективни и предимно административни санкции на ученици*

Наложените санкции поради административния им характер. От общинската администрация няма обратна връзка за санкционирането на родители, чиито деца са в задължителна училищна възраст и не посещават редовно училище, по предвидения нормативен ред.

Поради „криворазбрана“ гриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полагащите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

2. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В ПГ „Стефан Караджа“ гр. Елхово се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на категория ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

- Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:
    - Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
    - Наложени санкции от ПС на ученици за неизвинени отсъствия.
    - Изпратени писма до дирекция „Социално подпомагане“ по чл. 17, ал. 4 от ППЗСПД.
    - Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживее и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика.
    - Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.
  - Възпитателни мерки за превенция на отпадането.
  - Работа с учениците
    - Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
    - Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
    - Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии
  - Работа с родителите
    - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
    - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
  - Работа с педагогически специалисти и педагогически персонал
    - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
    - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
- В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2019/2020 година може да се направят следните изводи:
- Поширила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременно и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
  - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
  - брой санкционирани ученици за отсъствия;
  - брой ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия;
  - брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
  - безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
  - стипендии
3. Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.2. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	През учебната година
1.3. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	При необходимост през учебната година
1.4. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.	Ръководители на групи, учители	През учебната година
1.5. Създаване на подкрепяща среда за учениците със СОП и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Учители от училището	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти: - за работа с ученици с различни обучителни затруднения; - за успешно взаимодействие между училището и семейството.	ЗДУПД	Съгласно плана за квалификация
2.2. Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на средно образование.	Директор	През учебната година

2.3. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Директор	През учебната година
2.4. Ежемесечно подаване на информация в РУО и Д „СП“ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители	До 5-то число на месеца
2.5. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 5-то число на месеца
2.6. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	ЗДУПД	През учебната година
2.7. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.8. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно
2.9. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция;	Класни ръководители	При необходимост